

vasi, občine z raztrošenimi hišami pa nobenega ne in tudi imeti ne morejo. Posestniki tukaj zavarovani bodo le plačevali, haska pa nobenega ne bodo imeli; tedaj jim bo nova postava le na škodo njihovej mošnji.

Kdo pa je takšno postavo imeti hotel, morebiti slovenski, kmetijski poslanci? Nikakor ne. Slovenski poslanci so vsi proti bili in g. Jerman je izvrstno nasproti govoril rekoč: ta postava je na škodo kmetom, ki ne morejo tako urejenih gasilnih društev povsod imeti, kakor nekatere vasi, vsi trgi in mesta, ker so hiše preraztrošene, ceste mnogokrat zaprte. Nasproti so bili tudi nemški kmetijski poslanci ter sta konservativca g. Thaller in Kaltenegger navzvala: naj k besedam „für Feuerwehrzwecke“ pristavijo še: „für Förderung des Feuerlöschwesens“ t. j. da občinam, ki ne morejo lastnega ognje-gasilnega društva si spraviti, naj pomagajo kupiti gasilnih brizgalnic, in sploh orodja pri gašenju potrebnega. Tako bi saj nekaj koristi večina kmetijskih zavarovancev dobivala. Ali ta pravična želja ostala je neuslišana. Liberalci pa so s tem pokazali, da jim je le mar za „feuerwehrliste“ v mestih in trgih, ki so po svoji sedanji uredbi na sumu političnih in drugih, svetu več ali manjše zakritih teženj.

Kdo je pa torej to postavo sprožil, kdo zagovarjal in kdo sklenil? Nemški liberalci, zgoj mestni poslanci, liberalni veleposestniki in 4 nemški „bauervereinariji“, ki so koristi svojih zaslepljenih kmetijskih volilcev prezirajoč kmetom naložiti pomagali novo breme! Sprožil jo je graški mestni poslanec in liberalec dr. Schreiner, zagovarjal mestni poslanec Pairhuber, veleposestnik priboldski Hakelberg in bauervereinski poslanec, z liberalnimi barvami zmalani Posch z gornjega Štajera. Mariborski mestni poslanec, znani Hammer-Amboss Schmidlerer pa je bil za botra, ker je posloval kot poročevalec in je še postavo prav debelo poslancem priporočal. To imate, dragi slovenski kmetje, zopet dokaz, kako prav ste storili, da Schmidlererja in sploh liberalcev niste izvolili v poslance. Prav tudi storite, da bauervereinskim kričačem nič ne verujete. Saj niso druga, nego hlapci in mešetarji mestnih liberalcev. Slovensko društvo v Mariboru pa odpošlje prošnjo visokemu ministerstvu, naj takšne postavne predloži svitlemu cesarju v potrjenje.

Gospodarske stvari.

Še nekaj o kopitu konjskem.

Suha staja konjem kopita najprej mehka in prožna ali elastična ohrani. Skušnje pa so pokazale, da se boleznin na kopitih najraje in

najbolj pri gosposkih konjih napravljajo, bolj kakor pa pri navadnih delavnih konjih in zopet pri delavnih konjih po mestih bolj. kakor pa pri konjih na kmetih, ker morajo prvi veliko po trdem mestnem tlaku hoditi in vleči. Mestni tlak na kopita pogubneje deluje, ker je večidel vendar le presuho za kopito. Zato se pri mestnih konjih kopita ohranjujejo, ako se jim dajejo hlevi s suhim peskom, rezanjem, česlom in podobnimi rečmi precaj na debelo potrošeni, po katerih se živali sprehajati morejo. Mnogi konjski lastniki še zelo kopitne maže obrajtajo. Vendar pa so te maže naj so že tega ali onega imena in te ali one sostave konjskim kopitom bolj na škodo, nego na korist. Boljše je toraj se jih ogibati. Tudi s sajami pomešane maže niso nič vredne. Dostikrat se konjem kopita le mažejo zaradi tega, da se ne snaga na kopitih z njo preobleče in pokrije, da hlapcu ni treba konju kopita snažiti in čistiti. Ako so konjska kopita lepo čisto umita, so bolj lepa videti nego s črno mažo pomazana. Nekteri kočijaži in hlapci pa mislijo, da morajo konji na kopitih ravno tako črno in svitlo izsnaženi biti, kakor skornji, v katerih njihove krevse tičijo. Ako je kovač kopita prehudo opilil in če že mora kopito pomazano biti, naj se pa za to vzame malo čiste dobre maščobe.

Omeniti je tudi tukaj, da je čisti dobri glicerini izvrstna maža za kopita. Le če morajo konji mnogo po vodi in moči hoditi, je dobro jim kopita s kako mastno mažo namazati, ker se tako zabrani, da se konjem kopitna roževina preveč ne razmoči. Tudi mokri okladki dobro storé, ker ti vlago v kopitih nazaj držé.

Ako je pa rožnina v konjskem kopitu preveč mehka, rekel bi mehka, kakor lipovina ali lipov les in se je bati, da se kopita vkljub podkovam preveč otarejo, je dobro podplat in osrednji del kopita z gostim trpentinovcem namazati in potem žareče železo par trenutkov nanj podržati tako, da se trpentinovec v roževino zavleče. Tudi maža napravljena iz jednkih delov voska, terpentinovca in svinjske masti in lanenega olja dobro deluje. Oboje pa je le bolj izjemkoma rabiti. So kopita, pri katerih oni organi, ki prav za prav kopitno roževino napravljajo, to so namreč žilice v mesenini okoli in nad kopitom, svoje dolžnosti popolnoma ne storé. Ker se delki, iz katerih se roževina snuje, iz krvi narejajo, zato se mora skrbeti, da se omenjenim žilicam obilno krvi dovaja. K temu pa ne pomagajo maže, s katerimi se gornje plati kopita mažejo, ampak dražila, ktera je treba nad kopitom na tako imenovanem kopitnem vencu pokladati. Kjerkoli se draži, tje se steka kri in tako tudi nad kopitnim vencem. V ta namen se nasvetuje pomuhljevo olje ali pa lorbekovec vsakih štirih

dni na kopitni venec vtirati, 1 centimeter nad kopitnim gornjim robom.

Razstava sadja v Mariboru.

Pred 2 letoma osnovalo se je v Mariboru za celo glavarstvo sadjerejsko društvo, zlasti na prizadevanje g. Fr. Robiča, šolskega nadzornika in vrlega učiteljstva. Svrha mu je s pomočjo šole in šolskih vrtov pospešiti sadjarstvo v teh okrajih. Šolskih vrtov je uže več prirejenih in letos je društvo v g. Goetzevej dvorani napravilo sijajno, krasno razstavo sadja. Meščani, učitelji in kmetje so pokazali, da se tukaj uže mnogo in krasnega sadja pridela. Okolo 200 sadnjih plemen bilo je videti in tudi lepega grozdja. Vrli učitelji so nam pred oči postavili krasen pregled sadjarstva od Slov. goric, Pozruka, do Pohorja in Boča. Hvala jim! —

Razstavo obiskalo je mnogo odličnikov: ekselencja milost. knezoškoč, c. kr. namestnik baron Kübek, baron Washington. Veliko pripomagalo in trudilo pa se je obje sadje in vinorejske šole, mnogo učiteljev, zlasti pa g. Fr. Robič, katerim se je tudi javno izrekla in se tukaj ponavlja: Najprisrčnejša hvala!

V soboto 4. oktobra so razstavo odprli, v ponedeljek 6. pa končali s razdelitvijo premij in priznavanj:

1. Srebrno svetinjo so prejeli: c. kr. major Fr. Kaufmann v Vodolah, Mih. Marko v Mariboru, Franc Praprotnik, nadučitelj pri Mariji Devici v puščavi, Daniel Ramuta pri sv. Martinu, dr. O. Reiser v Pekrah, J. Stegar, učitelj pri sv. Petru.

2. Bronasto svetinjo so dobili: L. Albensberg v Mariboru, Antonia Konrad Iv Bergenthalu, Janez Fluher pri sv. Petru, Fr. Girstmajer mlajši, Jožef Kodela v Melji, dr. Lorber, Janez Robič v Lempahu, Jožef Staudinger, K. Udl, nadučitelj upokojeni v Jarenini.

3. Častno priznanje: Marija Dietrich, Frančiška Delago, Marija Furek, Jož. Fistravec v Studencih, Karl Fluher, Feliks Ferk, Roza Gruber, dr. Hirschhofer, K. Huber, Ant. Hren, nadučitelj v Framu, Janez Jauk v Lembahu, J. Jager, nadučitelj v Studencih, Sim. Ješovnik, nadučitelj pri sv. Ropertu, Silv. Fontana. Al. Brezina v št. Ilji, Marija Kušter, dr. Leonhard, E. Leske, nadučitelj v Rušah, J. Miklošič, grofinja d'Orsay v št. Juriji v Slov. Goricah, J. Reich, nadučitelj pri sv. Lenartu, H. Reichenberg, Fr. Rola, nadučitelj pri sv. Petru, Franc Roškar v Lembahu, M. Rajšp pri sv. Juriji v Slov. goricah, šola sv. Jakobska in Lovrenčka, grajščina Slivniška, H. Schleicher, F. Simlinger, J. Spritzey, Fr. Šuen, nadučitelj pri sv. Barbari, Franc Weingerl na Pesnici, J. Vacek, Ema Weingraber, J. Wregg v Slivnici, Jož.

Bezjak, J. Walcher v Cinzatu, pristava Ve-trinjska.

V denarjih so dobili: 10 fl. F. Windiš, nadučitelj v Slov. Bistrici; po 1 zlat: Jožef Nerat v Krčovini, J. Korman v Grajtu, M. Toplar v št. Juriji, J. Zemljič, učitelj pri sv. Križi; po 5 fl.: Greg. Poljanec, učitelj pri sv. Lovrenci, Jakob Robič v Lembahu, Rok Škorijaneč, nadučitelj v Makolah, J. Trunk v št. Juriji; po 2 tolarja: Štef. Kovačič, nadučit. pri sv. Marjeti, J. Mlakar v Laporji, Jakob Marko v Glanci, Jož. Zorec v Studencih, K. Skrinjar. Fr. Smonik in K. Toplar v št. Juriji, Rahle in Mlinar v št. Venčesu, Frančiška Skerget pri sv. Kungoti in Marija Ramutova (za fino sušeno sadje) pri sv. Martinu.

Sejmi. 11. oktobra: Maribor; 13. oktob.: Gomilica, Gnas; 15. oktobra: Loče, Račo, sv. Križ pri Slatini, sv. Lenart v slov. graškem okraji, Planina; 16. oktobra: Spielfeld; 17. okt.: sv. Hema; 18. oktobra: Trije kralji v Slov. goricah, Vojnik. Posreda, Mozirje, Trbovlje; 19. oktobra: Oplotnica.

Dopisi.

Sv. Marko pod Ptujem. (Drago posilinemštvo — nered na poštah). Koliko zmešnjav, nadlegovanj posestnikov, pisarij in težavnih potov našim že itak preobloženim c. k. žandarjem pozroči eden sam posilinemški pi-sač! To naj sledeče dokaže: Došla je pozovnica k vaji v orožji (Einberufungs-Karte zur Waf-fenübung) za Simon Tschusch v Zabovcih. Pi-sač pa je v pismu spretnil začetno črko S v nemški Sch, potem pa še b v črko l, tako da je napisal namesto Sabofzen: Schalofzen. Ta pozovnica romala je pod št. 11969 ^{29/6}. 1884. od c. kr. okr. glavarstva Ptujkega v „Schalofzen“. Tamošnji obč. predstojnik odgovoril je lepo slovensko po št. 51. ^{9/7}. c. k. okr. glavarstvu v Ptuj, da rezervista tega imena nega v občini. C. k. okr. glavarstvo ukazalo je pod št. 12802. ^{9/7}. žandarjem v Ormož in Središče, naj tega Simona Tschusch iščejo. Iskali so ga Središki žandarji po celem svojem rajonu in naznanili pod št. 367 ^{10/7}, da tam ne ga s tem imenom rezervista. Iskali so ga tedaj Ormožki žandarji po celem okraji, zelo gori do Tibavec, pa vse zastonj, ni ga najti. — Ormožki žandarji tedaj naznanijo c. k. okr. glavarstvu v Ptuj pod št. 501. ^{23/7}, da v tej reči ne opravi-ji nič. Ko pride ta rudeča pozovnica nazaj, natakne si vendar pisac očale in sprevidi, da ni pisano Schalofzen — ampak — Sabofzen, in glej; c. k. okr. glavarstvo je doposlalo pod št. 13837. ^{23/7}. 1884. to pozovnico sem, da jo Simon Čuš-u izročimo, kateri je tukaj rojen in vedno tukaj stanuje in obče znan, kakor po-